

INTERKOMMUNAL KYSTSONEPLAN FOR KOMMUNENE I MØRE PILOT

PLANPROGRAM

26.januar 2018

Hareid kommune, Herøy kommune, Sande kommune, Ulstein kommune og Vanylven kommune

PROSJEKTBESKRIVELSE	
Plannavn	INTERKOMMUNAL AREALPLAN I SJØ FOR MØRE PILOT KOMMUNENE
Plan ID	
Formål/Hensikt	Å sikre bærekraftig vekst, verdiskapning og forvaltning av sjørelaterte næringer på Søre Sunnmøre
Planavgrensning	Planlegge sjøareal fra kystkontur ut til grunnlinja i kommunene Hareid, Herøy, Sande, Ulstein og Vanylven
Sammendrag	
Framdriftsplan	Fastsettelse av planprogram i mars 2018 Utarbeidelse av planforslag i 2018 og våren 2019 Høring av planforslag i desember 2019 Egengodkjenning av plan 2020
Organisering	Arbeidet er organisert som et prosjekt i 2018 og 2019, med prosjektleder i 50% stilling. Herøy kommune har arbeidsgiveransvar og kontorsted er Runde Miljøsentor. Styret (to repr. fra hver kommune) har fått delegert myndighet til å gjennomføre planarbeidet, utarbeide planprogram, lage opplegg for konsekvensutredning og for medvirkning, vedta og opprette utvalg og vedta hvordan kommunikasjonen mellom og styret og kommunestyrene skal være.

	Kommunestyrene i de enkelte kommunene skal vedta planprogram jf. § 4-1, oppstart jf. § 11-12, høring av planforslag jf. § 11-14 og vedtak av plan jf. pbl § 11-15.
--	--

INNHOLDSFORTEGNELSE (Husk å oppdatere! Høyreklikk → oppdater felt)

1	Innledning.....	5
1.1	Mandat.....	6
1.2	Formål med planarbeidet	6
1.3	Premisser for planarbeidet	6
1.4	Planavgrensning	8
1.5	Lovgrunnlaget.....	9
2	Planprosess.....	10
2.1	Organisering.....	10
2.2	Fremdrift.....	10
2.3	Medvirkning	12
2.4	Konsekvensutredninger	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3	Beskrivelse av planområdet	16
3.1	Marine landskap og strømforhold	16
3.2	Arealbruk.....	18
4	Viktige problemstillinger i forhold til miljø og samfunn	18
4.1	Biologisk mangfold.....	18
4.2	Fiskeri	19
4.3	Havbruk	19
4.4	Kulturminner og kulturlandskap	20
4.5	Fareområder	21
4.6	Forurensing og støy	21
4.7	" Visual impact" og estetikk.....	21
4.8	Infrastruktur.....	22
4.9	Friluftsliv og reiseliv.....	23
5	Risiko og sårbarhet	24
6	Kildehenvisning.....	25
	Vedlegg.....	25

1 Innledning

Ressursene i kystsonen får stadig større betydning for næringsliv og verdiskapning. Søre Sunnmøre har lange og sterke tradisjoner for bruk av sjøarealer til fiskeri, ferdsel og havbruk. Det stadig større fokus på biologisk mangfold og friluftsliv og det skal være god sameksistens mellom fiskeri- og havbruk og andre brukere av sjøarealene.

Arealplan i sjø er en overordnet plan med nasjonale og regionale føringer hvor kommunene bestemmer " hvor de vil og hvor de ikke vil ?" og kommunenes vedtak kan ikke være i strid med nasjonale og/eller vesentlige regionale interesser. Når kommunene har avsatt areal, så skal statlige fagmyndigheter saksbehandle innholdet i arealet.

Planen skal

- sikre marin næringssatsing og være grunnlag for at området blir vurdert som attraktivt å etablere seg i
- koordinere bruk, forvaltning og forskning i sjøområdene
- rullere/revidere kystarealene basert på gjeldende og vedtatte planer i den enkelte kommune
- gjenspeile ønsket arealpolitikk, lokalt, regionalt og nasjonalt
- avdekke og avklare interessekonflikter
- sikre viktige områder for næringsutnyttelse, ferdsel, friluftsliv, vern av natur og kulturminner
- være dynamisk og fleksibel i forhold til framtidige behov

Det er viktig å planlegge helhetlig og kunnskapsbasert i større områder da en kommunes vedtak i sjø kan påvirke nabokommunene. En felles planprosess vil også lette arbeidsmengden i den enkelte kommune og gi et felles forvaltningsgrunnlag i planområdet.

Planprogrammet skal gi en oversikt over innhold i planen, planprosess, utredningsbehov i form av konsekvensutredninger, organisering av arbeidet, framdrift og opplegg for medvirkning.

1.1 Mandat

Oversikt over vedtak i K-styrene

Vedtak i Herøy kommunestyre K-sak 43/17, 06.04.2017

1.2 Formål med planarbeidet

Det skal utarbeides en interkommunal plan for sjøarealene i Møre Pilot for **perioden 2020-20XX ?**

Arbeidet skal resultere i felles plankart med bestemmelser, samt planbeskrivelse for arealbruken. Det skal også gjennomføres konsekvensutredning i eget dokument.

Kommunene i Møre Pilot ønsker å være attraktive områder for etablering marine næringer, og det skal være god sameksistens mellom fiskeri- og havbruk og andre brukere av sjøarealene. Planen skal utarbeides etter § 11 i pbl og organiseres etter § 9. En interkommunal plan er ikke en "over-kommunal plan", men en sammenstilling av flere formelt selvstendige kommunale planer.

1.3 Premisser for planarbeidet

For gjennomføring av planlegging av sjøområdene med planprosess og innhold i planene gjelder reglene jf. kap. 11 i Plan og bygningsloven (pbl). § 11-7 nr. 6 " *Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone* " skal brukes for å planlegge sjøareal. Arealformålet kan deles inn i underformålene ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, naturområder og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon med egne bestemmelser og eller retningslinjer. I 2017 kom noen nye underformål.

§ 11-11 nr. 3 viser til at det kan gis bestemmelser om at arealbruken kan fastsettes særskilt for vannoverflaten, vannsøylen og bunnen. (hummerområdet med kun bunn?) Det er gitt hjemler § 11-11 for bestemmelser til arealformålet. Det kan etter § 11-8 fastsettes hensynsoner for ulike formål (aktsomhet, båndlegging, bevaring naturmiljø, hensynsone friluftsliv, bevaring kulturmiljø med mer) og det kan etableres egne bestemmelsesområder (testområde Breisundet?)

Planarbeidet er organisert etter kap. 9 i pbl som omhandler interkommunalt plansamarbeid. Planarbeidet ledes av et styre med samme antall representanter fra hver kommune, og styret fastsetter selv regler for sitt arbeid og organisere planarbeidet slik de finner det hensiktsmessig jf. § 9-2 i pbl. Hver kommune har ansvar for at saksbehandlingsreglene følges innenfor sitt område. Hvert kommunestyre treffer endelig planvedtak for sitt område jf. § 9-3.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging av 24.juli 2011 legger føringer for arealplanlegging i sjø:

https://www.regjeringen.no/contentassets/2f826bdf1ef342d5a917699e8432ca11/nasjonale_forventninger_nn.pdf De viktigste føringene for arealplan i sjø er

- Fylkeskommunane og kommunane sikrar nok areal til fiskeri- og havbruksnæringa i kystsonen planlegginga og veg dette opp mot miljøomsyn og andre samfunnsinteresser. Arealbehovet blir sett i eit regionalt perspektiv.
- Fylkeskommunane og kommunane identifiserer viktige verdiar av naturmangfald og landskap, friluftsliv, kulturminne og kulturmiljø, og tek omsyn til desse i regionale og kommunale planar. Den tilgjengeleg kunnskapen blir teken aktivt i bruk, og ein trekkjer fram og tek omsyn til dei samla verknadene
- Kommunane sikrar at det blir utarbeidd risiko- og sårbarheitsanalysar for utbyggingsplanar, som gir eit godt kunnskapsgrunnlag for å førebyggje og redusere aktuelle risiko- og sårbarheitsforhold. Ein tek særleg omsyn til naturfarar og eksisterande og framtidige klimaendringar.

Regjeringens strategi for en konkurransekraftig havbruksnæring (2007) og Gullestadutvalget 4. fra februar 2011 " Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringa – areal til begjær" forventer at kommunene tilrettelegger for næringsutvikling i sjøarealene.

Fylkesplaner og regionale planer legger regionale føringer. Fylkesplan for Møre- og Romsdal 2017- 2020: <https://mrfylke.no/Tenesteomraade/Plan-og-analyse/Regional-planlegging/Fylkesplan/Fylkesplan-2017-2020-vedtak-endeleg-plan> omtaler ikke marine næringer eller kystsonen.

Forvaltningsplan for vassregion Møre og Romsdal 2016- 2021 skal hensyntas i arbeidet.

<http://www.vannportalen.no/globalassets/vannregioner/more-og-romsdal/more-og-romsdal---dokumenter/plandokumenter/2016/godkjent-forvaltningsplan-2016/regional-plan-for-vassforvaltning-i-vassregion-more-og-romsdal-2016---2021.pdf>

Planen har følgende høyt prioriterte tiltak i sjø for Søre Sunnmøre: Miljøgifttiltak i Fosnavågen og Lygnesvika, følge opp undersøkelser i Grøne korridor og interkommunalt samarbeid om spreidd avløp.

Risiko og sårbarhetsanalyser for fjellskred i Møre og Romsdal skal hensyntas i planarbeidet.

<https://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMMR/Samfunnstryggleik%20og%20beredskap/53.1.%20ROS/Fylkesros%20fjellskred%202011.pdf>

1.4 Planavgrensning

Interkommunal kystsoneplan for Møre Pilot omfatter kommunegrensene til kommunene; Hareid, Herøy, Sande, Ulstein og Vanylven. Planområdet er avgrenset mot land etter ny kystkontur fra "grønn laser" og ut til grunnlinja som er 1nm utenfor ytterste øyer og skjær. Detaljregulerte områder (reguleringsplaner) vil i utgangspunktet ikke være en del av planprosessen og skal "~~hvides ut~~ vises med skravur ?" i plankartet.

Fra kartverket

1.5 Lovgrunnlaget med de viktigste lovene for arealplanlegging i sjø

Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27. juni 2008

Lov om vassdrag og grunnvann av 24. november 2000

Lov om vern mot forurensing og om avfall av 19. juni 2009

Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) 19.juni 2009. I arbeidet skal det gjøres en vurdering av naturmangfoldlovens prinsipper i §§ 8-12 jf. § 7.

Lov om friluftslivet av 1. oktober 2015

Lov om kulturminner av 10. juni 2005

Lov om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressurslova). 21.09.2012.

Lov om akvakultur (akvakulturloven) 18.12.2008.

Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. 14.12.2012.

Lov om havner og farvann 17.04.2009

Planer og utredninger som ligger til grunn for Interkommunal kystsoneplan for Møre Pilot Gjeldene arealplaner i sjø for Hareid kommune, Herøy kommune, Sande kommune, Ulstein kommune og Vanylven kommune (dato og varighet).

Lokale utredninger for området er bl.a. marine grunnkart, marin næringsanalyse og grønn laser. Det utarbeides også modeller i NiN 2.0. for ålegrasenger, tareskog, hardbunn og modeller over bølger, lys, temperatur med mer for området. I tillegg finnes flere St.meld. med sentrale føringer og rikspolitiske retningslinjer og statlige planretningslinjer.

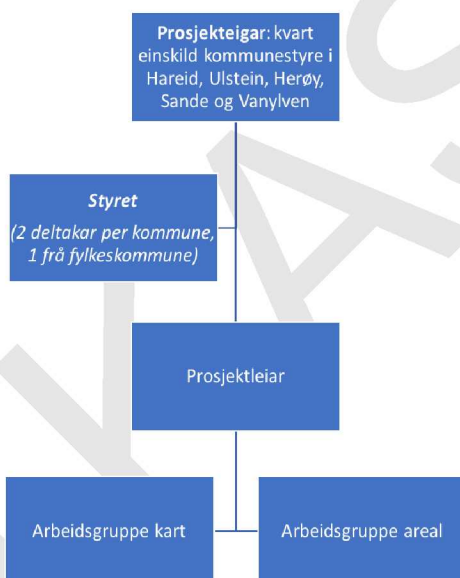
2 Planprosess

2.1 Organisering

Kommunene skal ha et prosjektbasert samarbeid organisert etter pbl. Kap. 9.

Planarbeidet ledes av et styre med to representanter (en politisk og en administrativ) fra hver kommune. Styret skal behandle overordnede premisser og spørsmål i planprosessen.

Herøy kommune er arbeidsgiver for prosjektleder i 50% stilling. Det skal opprettes ei arbeidsgruppe for kart og ei for areal. Fylkeskommunen stiller med en observatør i rådgivende rolle. Prosjektleder og arbeidsgruppene vil stå for det operative arbeidet, Under gjennomføring av planarbeidet vil det bli opprettet referansegrupper etter behov.

Det skal utnevnes en kontaktperson i hver kommune som er ansvarlig for medvirkning i arbeidsgruppe areal.

Agita Freimane i Herøy kommune er ansvarlig for arbeidsgruppe kart.

Planarbeidet skal være politisk forankret i de enkelte kommunestyrene, som er prosjekteier. Hver enkelt kommune treffer endelig planvedtak for sin kommune. Etter vedtak er planen juridisk bindende jf. § 11.6. første ledd.

2.2 Framdrift

Usikker på om vi burde ha som mål å ha eit planforslag klart etter sommaren 2019 for å gjennomføre høyring og evt. mekling med regionale partar hausten 2019 før godkjenning i starten på 2020. Dette kan vi diskutere.

Oppgaver	2018				2019			
Utarbeide forslag til planprogram/presentasjoner og diskusjoner og med regionale myndigheter	januar							
Planprogram på offentlig ettersyn og varsle planoppstart		februar						
Vedtak i kommunestyrene		mar s						
Bearbeide høringsmerknader Møte med regionalt planforum? Fastsette planprogram		april						
Åpne møter, referansegrupper og medbestemmelse.		april mai juni						
Innspill til tiltak (6 mnd) og møter med ulike aktører i sjø			1.april	1.okt				
-Sammenstille eksisterende og ny kunnskap/temakart -Kartlegging og utredninger -Analysere interesse-konflikter, utrede og prioritere -Bestemmelser og retningslinjer -Planbeskrivelse med KU/ROS -Utarbeiding av planforslag -Plankart								

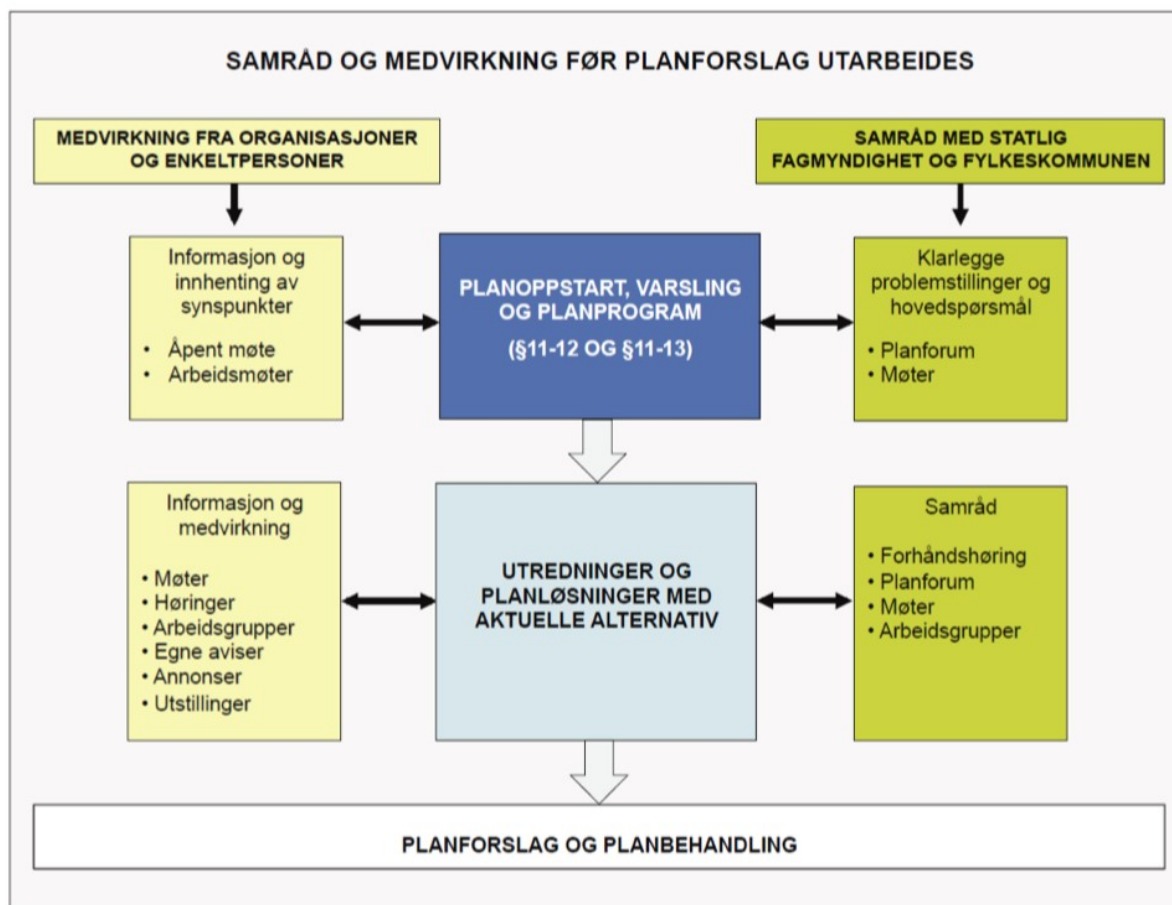
Høring og offentlig ettersyn av planforslag								Des
Stormøte i kommunene								
Bearbeide høringsmerknader								
Vedtak i de enkelte kommunestyre								2020
Kunngjøring av planen								2020

2.3 Deltagelse og medvirkning

Medvirkning omtales i pbl § 5-1, første avsnitt " Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Arealplaner i sjø forholder seg ikke til primært til grunneiere, men til brukergrupper og sektormyndigheter. Det vil være fokus på disse i medvirkningsprosessene.

Det er ønskelig med en bred medvirkningsprosess gjennom åpenhet og tilgjengelighet i forhold til å sikre mulighetene for en reell og aktiv medvirkning fra alle grupper. Den enkelte kommune (kontaktperson) er ansvarlig for organisering av medvirkning lokalt og arbeidsgruppe areal vil stå for gjennomføring.

Det legges opp til en medvirkningsstrategi for næringsliv og brukergrupper, organisasjoner og enkeltpersoner i forhold til gul kolonne til venstre i figuren under:

Bestemmelser for samråd i planleggingen er gitt i pbl § 3-2: "Alle offentlige organer har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres saksfelt eller deres planer og vedtak og skal gi planmyndighetene informasjon om hva som kan ha betydning for planleggingen". Samråd med statlig fagmyndighet og fylkeskommunen er vist i grønn kolonne til høyre.

2.4 Konsekvensutredninger

For eventuelt nye større tiltak eller hvor det er foreslått en større endring av arealbruken skal det lages en konsekvensutredning. I Interkommunal kystsoneplan for Møre Pilot er det kun akvakultur, etablering av deponering og uttak av masser, småbåthavner og utfylling til infrastruktur som skal konsekvensutredes.

Konsekvensutredning betyr å utrede konsekvenser for samfunn, miljø og naturressurser av arealbeslag.

Bestemmelsene for planbeskrivelse og konsekvensutredninger og bestemmelser for samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse er gitt i Pbl § 4-2 og 4-3. Veileder for konsekvensutredning fra Miljøverndepartementet (2012) vil bli lagt til grunn for arbeidet.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/konsekvensutredning-av-arealdelen/id699310/>

med forskrifter og veiledere for metodikk:

veileder_forskrift_konsekvensutredning_vedlegg_iii_08072015.pdf,

veileder_konsekvensutredning_metodikk_08072015.pdf

Konsekvensutredning skal foregå på overordnet nivå, dvs. effekter av planen i planområdet og på tiltaksnivå med konsekvenser av enkelttiltak. Det skal redegjøres for kunnskapsgrunnlaget basert på kjent kunnskap. Konsekvenser av forslag om endret arealbruk tar utgangspunkt i relevante nasjonale, regionale og lokale mål for miljø- og samfunnsutvikling.

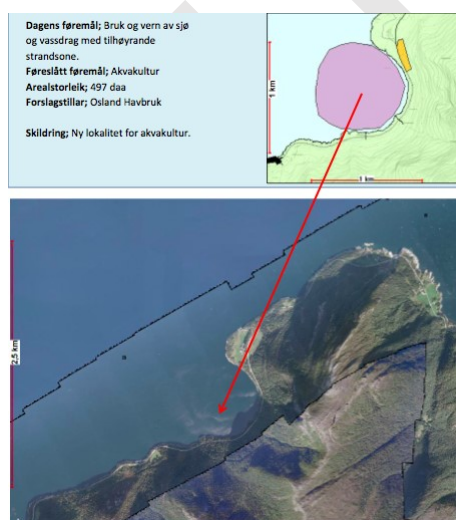
Konsekvensutredningen skal avdekke forhold som gir vesentlige negative effekter i forhold til disse verdier, og de negative konsekvensene beskrives ut fra et nullalternativ, dvs ingen inngrep. Som grunnlag for å vurdere aktuelle negative effekter i forhold til utbyggingstiltak vil det benyttes foreliggende dokumentasjon/ registreringer omkring de tema som berøres. Det vil også bli gjennomført møter og befaringer med regionale fagmyndigheter for å avdekke tiltak som kan medføre vesentlige konflikter.

For å dekke utredningskravet legges det opp til at det ved hvert nytt formål skal medfølge en beskrivelse av naturgitte forhold, eventuelle behovsvurderinger, samt en vurdering av tiltaket med tanke på virkninger for miljø, natur, samfunn osv. Det skal utarbeides en felles mal for beskrivelse og vurderinger. Verdi- og konsekvensutredningen, samt kvaliteten på datagrunnlaget bør synliggjøres etter et system som viser verdi og konsekvens. I tillegg skal det gjøres en skriftlig vurdering der det er naturlig. Utgangspunktet er at denne framstillingen sammen med tekstdelen skal tilfredsstille kravene i §8 i forskrift om konsekvensutredning.

Eksempel på oppsummering (uten tekstdel) av tema som kan konsekvensutredes: **Skal tilpasses Søre Sunnmøre!**

Vedlegg: TABELL MED OPPSUMMERING AV OVERORDNET KONSEKVENsutREDNING		
Konsekvens for miljø og samfunnsforhold: ■ Grønn = Positiv eller ingen konsekvens. ● Gul = Negativ konsekvens. ▲ Rød = Stor negativ konsekvens.		
Tema	Konsekvens	Kommentar (forklaring, kunnskapsgrunnlag, usikkerheter)
NATUR OG MILJØFORHOLD:		
Vill anadrom fisk	●	Utbygging av akvakultur kan sette vill anadrom fisk under press. Det er viktig å merke seg at akvakultur regnes som et reversibelt tiltak.
Vannkvalitet og forurensing	●	Akvakultur kan føre til økt belastning på begrensede vannforekomster. Verdiskapning fører til økt transportbehov og kan gi økt klimagassutslipp.
Ålegraseng	■	Ålegrasenger ligger grunnere enn 20m.
Tareskog	■	Tareskog ligger grunnere enn 20m. HI dokumentert ingen effekter av akv.
Sjøfugl	■	NINA dokumentere ingen effekt at akvakultur på sjøfugl.
Hubro	●	Kan forstyrres av akvakultur. Dybdenalysen kan delvis avbøte konflikt.
Landskap	●	Kan oppfattes som ødeleggende for landskapsopplevelsen.
Friluftsliv og reiseliv	●	Utbygging av akvakultur vil kunne redusere friluftslivverdier. Det er viktig å merke seg at akvakultur regnes som et reversibelt tiltak.
Villfisk og reker	●	Tiltrekker seg villfisk. Flourbenzoner kan påvirke skalldyr(reker).
Kulturminner/kulturmiljø	●	Utbygging av akvakultur kan sette kulturmiljø under press. Det er viktig å merke seg at akvakultur regnes som et reversibelt tiltak.
Vegaøyan verdensarvområde	●	Utbygging av akvakultur kan sette kulturmiljø under press. Det er viktig å merke seg at akvakultur regnes som et reversibelt tiltak.
SAMFUNNSFORHOLD:		
Matproduksjon og matvaretrygghet	■	Viktig med produksjon av sunne matvarer og trygg matproduksjon med tanke på folkehelse og matvaretrygghet.
Befolkningsutvikling	■	Å ta i bruk naturgitte fortrinn i verdiskapning vil kunne gi arbeidsplasser. Dette er viktig for at folk vil bosette seg i distriktene på Helgelandskysten.
Kommuneøkonomi	■	Kommuneøkonomien er avhengig av antall innbyggere i kommunene.
Næringsutvikling	■	Næringsutvikling bidrar positivt til bosetting og kommuneøkonomi.
Sysseletting	■	Flere arbeidsplasser i kommunene fører til økt bosetting osv.
Fiskeri	●	Kan etableres akvakultur ved/ i fiskeområder.
Akvakultur	●	Nye etableringer kan føre til større smittepress på etablert akvakultur.
Ferdseil og farleder	●	Bruker sjøareal.
Fritidsbebyggelse	●	Kan oppfattes som forstyrrende av folk som er på ferie.

For større tiltak kan kommunen be om nødvendig dokumentasjon slik at kommunen kan vurdere og beskrive virkningene av forslaget/innspillet. Det forutsettes at forslagstiller bekoster framskaffelsen av den dokumentasjon kommunen ber om. For å sikre tilstrekkelig informasjon ved innspill er det utarbeidet egen mal. Herøy kommune vil legge ut en digital mal til våren med frist for innspill 1.oktober 2018.

Eksempelen over er fra et innspill om etablering av akvakultur. Så langt som mulig skal KU basere seg på foreliggende og oppdaterte kunnskaper, naturbaser, eksisterende

utredninger/registreringer og analyser som har gyldighet for planområdet. Det skal i planen kort redegjøres for datagrunnlag og metoder som er brukt for å beskrive konsekvensene.

Eksempel på konsekvensutredning av innspill til nye tiltak: **Skal tilpasses Søre Sunnmøre**

Sørvaer, Lurøy kommune. Ny etablering av akvakultur.				
Følgende tema er vurdert:	positiv konsekvens	ingen konsekvens	negativ konsekvens	stor negativ kons.
	+	0	-	--
Miljø- og naturressurser				
Naturmangfold, marine naturtyper				
Jord- og skogressurser				
Landskap				
Forurensing og vannkvalitet				
Fiskeri				
Marine ressurser (tare, skjellsand)				
Kulturminner				
Kulturmiljø				
Akvakultur, smittespredning			usikkert	
Sjøørret/sjørøye			usikkert	
Reindrift (trekkleier)				
Samfunn og sikkerhet				
Ferdsl og farled		Forutsettes godkjent av kystverket		
Friluftsliv og rekreasjon				
Barn og unge				
Transportbehov (energiforbruk)				
Næringsliv og sysselsetting				
Befolkningsutvikling				
Kommuneøkonomi				
Annet (universell utforming, helse)				
Klimarisiko ved havstigning		landheving > havstigning		
Beredskap og ulykkesrisiko			havari av anlegg	
Estetiske forhold				
Vurdering av konsekvenser				
Avbøtende tiltak kan være å justere fortøyninger slik at de ikke er til hinder for krabbefiske i grunnere områder.				
Midlertidig konklusjon				

3 Beskrivelse av planområdet og behov for utredning

Planområdet omfatter en rekke ulike brukere og interesser som det skal tas hensyn til i planarbeidet. Alle interesser skal kartlegges for å gi et godt grunnlag for utredninger og vurderinger. Datagrunnlaget skal være av god kvalitet og ligge til grunn for en helhetlig forvaltning av sjøarealene.

Sentrale utfordringer i planarbeidet vil være å tilrettelegge for en bærekraftig utvikling innen fiskeri og havbruk, samferdsel og annet sjøbasert næringsliv, samtidig som det skal tas hensyn til naturmangfold, friluftsliv og kulturminner.

3.1 Følgende tema skal utredes

Natur og miljøressurser	
--------------------------------	--

Biologisk mangfold	• Verneområder og kulturlandskap jf. naturbasen • Registreringer av naturverdi/biologisk mangfold som viser sårbare arter og naturtyper fra naturbasen • Marine grunnkart, NiN 2.0.
Dybdeforhold og hydrografi	
Landskap	
Kulturminner	
	• Kartlegge kulturminner under vann (marin arkeologi) • Kystnære kulturlandskap
Samfunn	
Samferdsel	• Farleder, ankringsplasser og havneområder i sjø fra Kystverket. Havneområder i sjø hentes fra reguleringsplaner i kommunen
Infrastruktur	• Undervannskabler
Forurensning og støy	• Avløp, kartlegge marin forurensning, mulige deponeringsområder
Mudring og dumping	
Friluftsliv	• Viktige friluftslivsområder i strandsonen og i sjø, registreringer av de mest brukte og mest ønskede friluftsområder
Næringsliv og sysselsetting	• En av formålene med planen er å legge til rette for utvikling/etablering av næringsliv og arbeidsplasser for å sikre en livskraftig region. Her skal arealplanens virkninger vurderes i forhold til sikring av eksisterende næringsliv og muligheter for nyskapning.
Fiskeri og havbruk	• Dokumenterte gytefelt og fiskefelt - Fiskeridirektoratet er i gang med oppdatering av sine tema i Ulstein og Hareid. • Nærhet til eksisterende og planlagt havbruk blir vurdert sammen med viktige fiskeriinteresser • Lokalisering av akvakulturanlegg inkl. fortøyninger fra Fiskeridirektoratet
Reiseliv	• Sunnmøre har et stort potensial og mulighet for utvikling av reiseliv basert på regionenes landskap og rike natur- og kulturverdier. Arealplanens virkning i forhold til bærekraftig reiselivsutvikling skal vurderes. • En analyse av reiseliv blir ferdig i 2018
Samfunnssikkerhet og beredskap	• Eksisterende og tilgjengelige data om områder utsatt for skred/flom, havnivåstigning mm synliggjøres gjennom ROS analyser

3.2 Marine landskap, marine grunnkart og strømforhold

Naturmangfold omfatter både biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfold, med lav menneskelig påvirkning. Naturmangfoldet i planområdet skal forvaltes etter prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning. Det er utarbeidet marine grunnkart for området som beskriver dybdeforhold, bunntopografi og sedimenter med 1x1m oppløselighet. Vi har også lokale hydrografiske data om strømforhold i planområdet fra ulike kartlegginger og forskningsprosjekt. Disse gir grunnlag for vurdering av spredning av partikler, sykdom og parasitter i vannmassene. Det vil være behov for å systematisere hydrografiske data og strømforhold for området som helhet.

3.3 Arealbruk Marin næringsanalyse beskriver marin aktivitet i området i dag.

4 Viktige problemstillinger i forhold til miljø og samfunn

4.1 Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven tar utgangspunkt i at all natur skal forvaltes basert på dagens kunnskap. En økosystembasert og helhetlig forvaltning av sjøarealene krever at det hentes inn tilgjengelig kunnskap og pågående forskning, som for eksempel marine grunnkart, grønn laser, marine naturtyper, marin naturtypekartlegging jf. NiN 2.0.

Planområdet omfatter følgende tema innen naturmangfold som det skal tas hensyn til i arealdisponeringen:

- ✓ Verneområder (naturrestat, landskapsvernområder)
- ✓ Utvalgte kulturlandskap
- ✓ Utvalgte naturtyper (ålegrasenger, ...)
- ✓ Marine naturtyper (korallrev, tareskog,)
- ✓ Rødlistearter
- ✓ Inngrepsfrie naturområder (INON) ?

For verneområdene har vi meget gode data. Kartlegging av biologisk mangfold er under kartlegging i planområdet, og bli tatt inn i planen. I enkelte områder kan det være aktuelt å oppdatere eller supplere med lokal biologisk kunnskap. Det er ikke marine verneområder eller nasjonale laksefjorder i planområdet.

Behov for utredninger:

- ✓ Hvilken påvirkning har nye tiltak eller bruk på landskap, økosystemer, naturtyper og arter?

- ✓ Hva vil den samlede belastningen / effekten av nye tiltak og endringer i arealplanen være?

4.2 Fiskeri

Planområdet omfatter viktige gyteområder og viktige fiskefelt. Det pågår mange fiskerier i området, og dette er kartlagt i marin næringsanalyse. I tillegg foregår det fritidsfiske og turistfiske i planområdet.

Fiskeridirektoratet har data om gytefelt og viktigste fiskefelter, samt kaste- og låssettingsplasser. Disse er verdisatt for kommunene Vanylven, Sande og Herøy og vil bli verdisatt for kommunene Hareid og Ulstein i løpet av 2018. Data oppdateres kontinuerlig og er tilgjengelig i kystnære fiskeridata.

Taretråling er underlagt Havressursloven, og ikke plan og bygningsloven. Det betyr at kommunene kan ikke lage egne bestemmelser som gjelder taretråling.

Behov for utredning:

- ✓ Innhente verdisatte data og gytefelt, viktige fiskefelt og viktige kaste- og låssettingsplasser fra Fiskeridirektoratet og eventuelt supplere disse med lokal kunnskap
- ✓ Vurdere ulike fiskeriinteresser mot andre interesser med overlappende areal

4.3 Havbruk <Forhold til verneområder, andre lovverk>

I planområdet er det til saman 6 lokalitetar for oppdrett av matfisk laks, 1 smoltanlegg, 1 stam/ungel anlegg for kveite, og ventemerder ved slakteriet på Eggesbønes. Oversikt over lokalitetar og konsesjonsstorleik er henta inn frå Fiskeridirektoratet og er presentert under:

Kommune	lokalitetar	Type	Kapasitet (tonn)	plassering
Herøy	1	Laks	5460	Voldnes
Herøy	1	slaktefisk	780	Eggesbønes
Sande	1	Laks	2340	Voravika
Sande	1	Kveite	65	Stokset
Hareid	0			
Ulstein	1	Torsk	2340	Gjerdet
Ulstein	1	Smolt		Flø
Vanylven	2	Laks	5460	Bjørlykke
Vanylven	1	Laks	5460	Brudevika
Totalt	9		21905	

I tilgrensande kommuner er det oppdrett i Ørsta/Vartdalsfjorden og Hjørundfjorden. I tillegg er det lakseoppdrett i Voldafjorden.

Fiskeridirektoratet har oppdaterte data for akvakultur, men det er behov for å kartfeste "romslige" forføyningsareal og lage bestemmelser for disse.

Det er lov å søke om etablering av akvakultur i landskapsvernområder. Da er fylkesmannen forvaltningsmyndighet og ikke kommunene.

Akvakultur og forholdet til andre lovverk er slik at hvis kommunene har A i arealplanen så kan det søkes om etablering av akvakultur. Deretter skal fylkeskommunen koordinere seks faginstanser behandle søknaden i forhold til fen fagetater; fiskeridirektoratet skal uttale seg om tradisjonell fiskeri-interesser, mattilsynet avgjør etter matloven og dyrevernsloven, inkl. smitte og lus, kystverket avgjør i forhold til havne- og farvannsloven, fylkesmannen avgjør i forhold til forurensningsloven, og skal uttale seg om naturvern-, friluftsliv, fiske- og viltinteresser mens NVE avgjør nå det gjelder uttak av vann (settefisk).

Behov for utredninger:

- ✓ Kartlegge areal til bærekraftig akvakultur basert på nye marine grunnkart og naturtypekartlegging
- ✓ Avklare hvilke arter som kan produseres i de enkelte areal
- ✓ Avklare næringas behov for areal, både eksisterende og nye areal, og vurdere dette mot andre interesser
- ✓ Innhente og samordne forskning om hvilken effekt akvakultur har på naturmangfold
- ✓ **Vurdere alternativer med f.eks landbaserte anlegg? Ikkje i det endelege plankartet men som eget dokument. Men det kan kome fram forslag til områder for landbaserte anlegg i temakart som ligg vedlagt?**

Få dritten på land-hva vil det bety?

- Dersom halvparten av norsk lakseproduksjon (dagens nivå) skulle foregå på land (600 000 tonn).....
- Vil kreve mer enn 3000 GWT med strøm
- Dette tilsvarer 5 Altkraftverk
- Energikostnadene vil bli 1,6 mrd kr per år (energipris på 50 øre KWT)
- Plassbehov, produksjonsareal på 2 400 000 m²
- Hvis produksjonen fordeles på 700 produksjonseenheter på land vil hver produksjonseenheter være på mer enn 3 500 m² (ikke inkludert lager, administrasjon m.m.), plassert i strandkanten
- En slik enhet vil tilsvare «komplett.no» sin arena i Stavanger
- Er dette realistisk???
- Gi avkall på naturgitte fortrinn???

4.4 Kulturminner og kulturmiljø

Det er registrert områder for helhetlig kulturlandskap som kan bli påvirket av aktivitet sjø. Direktoratet for naturforvaltning har kartlagt temadata i området. Det er registrert flere marinarkeologiske funn i området, spesielt skipsvrak ved Runde.

Behov for utredninger:

- ✓ Kartlegge og utrede kulturlandskap og kulturminner under vann
- ✓ Utrede kulturminner som kan bli påvirket av foreslåtte arealformål i sjø ut fra dagens kunnskap
- ✓ Avklare med forvaltningsmyndigheten hva som skal hensyntas og hvilke føringer som er aktuelle

4.5 Fareområder

Har kommunene behov for å etablere fareområder i områder med mye kryssende skipstrafikk? Det kjem vel an på korleis vi skal vise farleder i kartet. Vi oppnår det samme ved å bruke hovudformål i kartet? (td. bruk av underformål *ferdse*)

4.6 Forurensing og støy

Det er registrert områder med forurensede sedimenter i tilknytning til industri og i tilknytning til kommunale avløp. Dumping og fylling av masser i sjø, akvakultur og småbåthavner kan også ha påvirket vannkvaliteten lokalt.

Kartfeste felles deponeringsområde i planen eller skal en ved hvert enkelt deponering søke Fylkesmannen om tillatelse til deponering? Eg tenkjer umiddelbart at dette er såpass konfliktfylt at vi kanskje bør halde det utanfor dette planområdet. For deponering av ureine massar skal det utarbeidast ganske omfattande KU' ar for nye deponi så eg tenkjer at det må takast gjennom eigne detaljreguleringsprosessar. Spørsmålet kan takast opp til diskusjon i styringsgruppa.

Støy langs vei, fra havner og kaianlegg eller fra akvakulturanlegg?

Behov for utredninger:

- ✓ Kartlegge områder som begrenser aktivitet (matproduksjon, fiske med mer) pga forurensing
- ✓ Kartlegge vanndirektivets betydning for arealplanen
- ✓ Kartlegge småbåthavners betydning for arealplanen
- ✓ Skal det etableres støysoner?
- ✓ Er det behov for deponeringsområder i sjø, og evt. finne gode lokaliteter?

4.7 Landskap og estetikk

Landskap omhandler estetiske verdier i landskapet og menneskers visuelle opplevelse, som for øvrig er et subjektivt begrep. Det tar normalt for seg en verdisetting av landskapet før aktuelle tiltak/inngrep iverksettes, og hvordan tiltaket vil påvirke dette etter gjennomføring. I visualiseringen av inngrep/tiltak så kan det modelleres hvordan tiltaket vil oppleves fra der folk ferdes og bor.

Behov for utredninger:

- ✓ Visualisere nye tiltak i modell

4.8 Samferdsel og infrastruktur

Sjøen er generelt et allment åpent ferdselsområde og tiltak i sjø (installasjoner eller andre tiltak) som hindrer allmennhetens ferdsel er ikke tillatt. Kystverket har hovedansvaret for farledene og fredselsstrukturen. Alle data som angår sjøtransport er tilgjengelig i Kystinfo, som er kystverkets nasjonale kystinformasjonssystem.

Farleder og ferdsel

Områder satt av til ferdsel i arealplaner bestemmer at i disse områdene skal ferdselen som hovedregel skje uhindret av andre tiltak.

Behov for utredninger:

- ✓ definere areal som vil være utilgjengelig for nye tiltak ut fra kystverket sine interesser
- ✓ avklare hvordan farleder framstiller i plankartet (godtar linjer med eller uten hensynsone, forvaltningsareal)

Ankringsområder, ankringsplasser og havneområder, opplagsareal og nødhavner

Kystverket har kartfestet prioriterte ankringsområder som er båndlagt for installasjoner.

I tillegg er det ankringssteder som er viktig for den allmenne ferdselen.

Planområdet omfatter fiskerihavner, og det pågår et arbeid for å fastsette videre status for disse.

Det er flere havneterminaler og kaianlegg i området.

Planområdet har både opplagsarealer og lokaliteter er foreslått som nødhavner.

Behov for utredninger:

- ✓ Innhente data og vurdere ikke båndlagte ankringssteder mot annen arealbruk
- ✓ Er det behov for nye ankringsområder?
- ✓ Hvilke hensyn må tas i forhold til havner og kaianlegg?
- ✓ Avklare med Kystverket hvordan opplagsareal og nødhavner skal ivaretas i planarbeidet
- ✓ Hvilken båndlegging har opplagsareal i planområdet?
- ✓ Hvilke nødhavner skal ivaretas i planarbeidet?

Kaste- og låssettingsplasser omtales under fiskeri.

Sjøtrafikk og nye samferdselsprosjekter

Planområdet trafikkeres av fergebåter, passasjerbåter og ulike fraktebåter.

Vannscooterforskriften fra 18. mai 2017 er opphevet. Vannscootere skal heretter kunne brukes på lik linje med båter. Kommunene kan fortsatt ved behov fastsette lokale forskrifter om bruk av vannscooter.

Nye samferdselsprosjekter kan ha innvirkning på planområdet, jf. HAFAST.

Behov for utredninger:

- ✓ Kartlegge ferge, passasjer og fraktebåttrafikk
- ✓ Hvordan vil kommunene inkludere vannscooterkjøring i arealplanen?

Testområde Breisundet

Testområde Breisundet er klarert i sikkerhetsavdelinga i Kystverket sentralt. Kommunene er ikke informert da området ligger innenfor Kystverket sitt forvaltningsareal.

Skal vi lage bestemmelsesområde (jf. § 11-9 & § 11-11) og vise til nasjonale bestemmelser? **Til diskusjon**

Testområde i sjø (pbl § 11-11.3)

Innenfor bestemmelsesområdet kan sjøoverflaten, vannsøylen og sjøbunnen brukes til testing av marine konstruksjoner.

Småbåtanlegg, infrastruktur, sjøtilknyttet industri og transport

Det er økende press på sjøområdene med bygging av småbåthavner og flytebrygger. Det er viktig at kommunene har strategi på å konsentrere småbåthavner framfor mange private flytebrygger.

Vann- og avløpsledninger og kabler i sjø og sjøtilknyttet industri og transport påvirke nye etableringer. Data hentes i hovedsak inn fra kommunene.

Behov for utredninger:

- ✓ Kartlegge småbåthavner og evt. behov for nye småbåtanlegg og egnete lokaliteter for slike
- ✓ Tilgjengelige data for vann- og avløp og kabler registreres og tas inn i plankartet
- ✓ Kartlegge sjønære industriarealer og sjøveis transport til disse, og avklare om de skal tas inn i plankartet

4.9 Friluftsliv og reiseliv

Tilgang til friluftsområder av god kvalitet er viktig for livskvalitet, folkehelse og næringsutvikling. Planområdet har unik natur som benyttes til friluftsliv lokalt og til reiseliv nasjonalt og internasjonalt.

Behov for utredninger:

- ✓ Rasutsatte områder må avgrenses, samt avklare evt. føringer i samarbeid med forvaltende myndighet
- ✓ Utføre ROS analyser inkl. havnivåstigning
- ✓ Vurderinger nye innspill om akvakultur i forhold til smitte mellom anlegg og i forhold til slakteri

6 Kildehenvisning

Vedlegg